

IMMIGRACIÓ, ESTRUCTURA DE LA LLAR I DEMANDA D'HABITATGE

JORDI BAYONA i CARRASCO

Generalitat de Catalunya

Centre d'Estudis Demogràfics

www.ced.uab.es

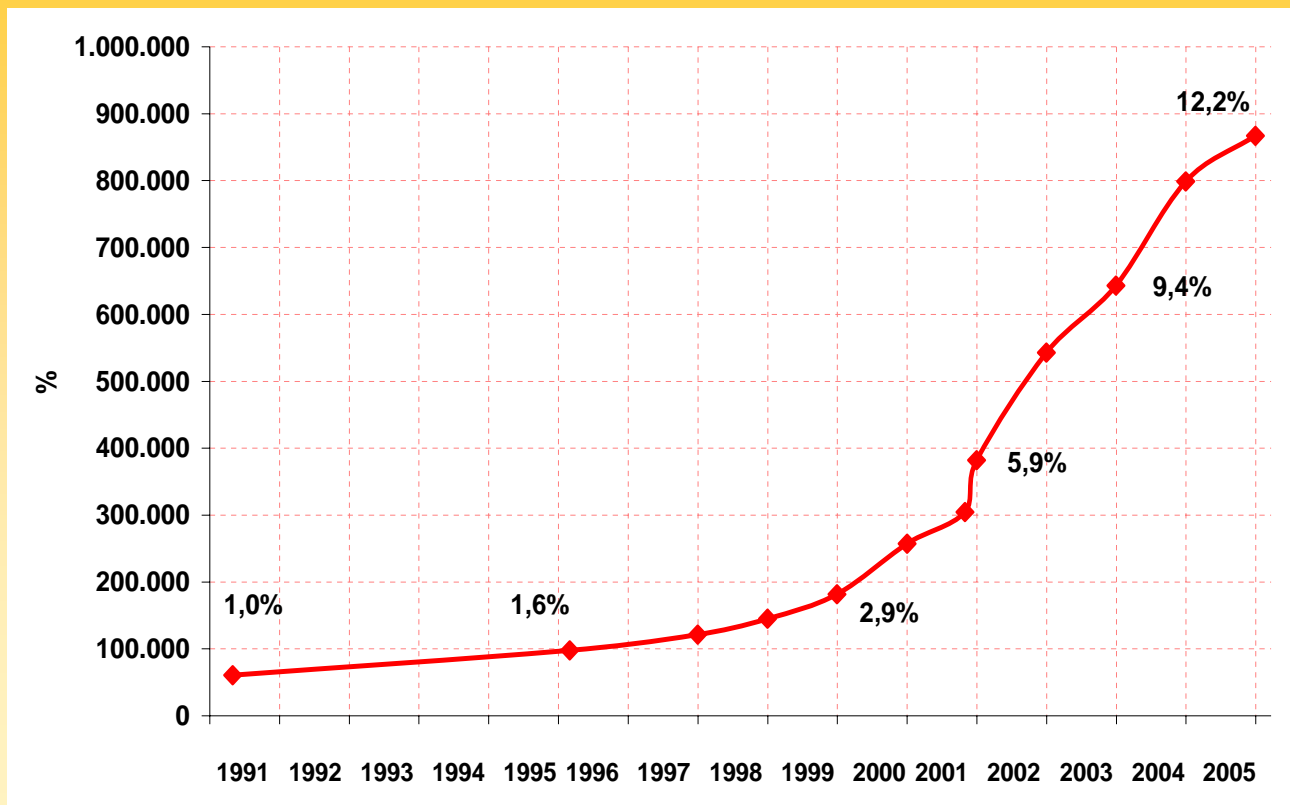
Universitat Autònoma de Barcelona

*Immigració, estructura de la llar i
demanda d'habitatge*

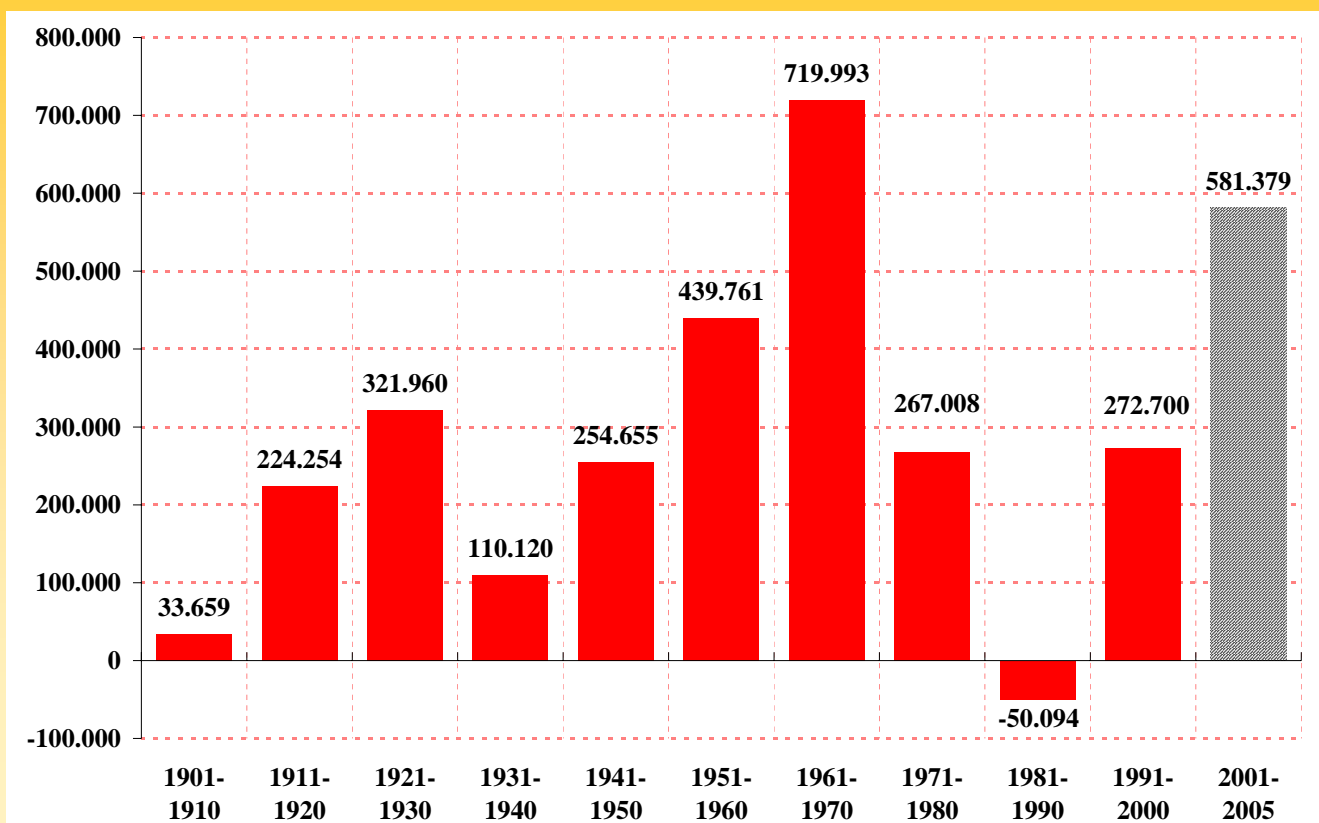
INTRODUCCIÓ:

- Catalunya l'any 2006 supera per primera vegada el llindar dels set milions d'habitants. En relació a 1996, Catalunya experimenta un guany net de 993.578 residents, 769.025 dels quals amb nacionalitat estrangera (el 77%)
- L'estructura de la llar amb població de nacionalitat estrangera es caracteritza per una elevada complexitat, fruit d'un primer instant d'incorporació a Catalunya de la major part d'estrangers.
- L'anàlisi de l'habitatge de la població estrangera es presenta com un dels millors indicadors per conèixer el procés d'inserció de la població estrangera

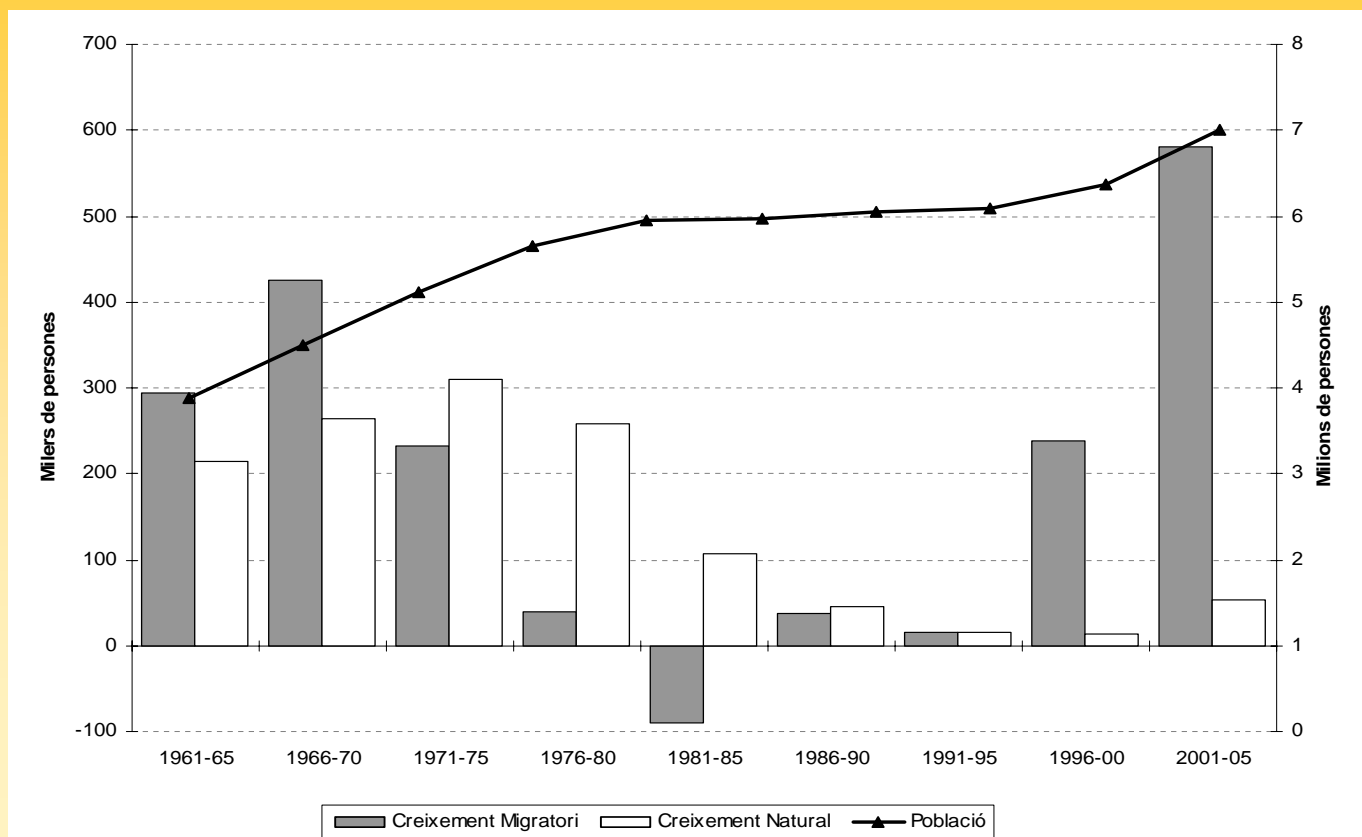
EVOLUCIÓ DE LA POBLACIÓ DE NACIONALITAT ESTRANGERA A CATALUNYA, 1991-2006

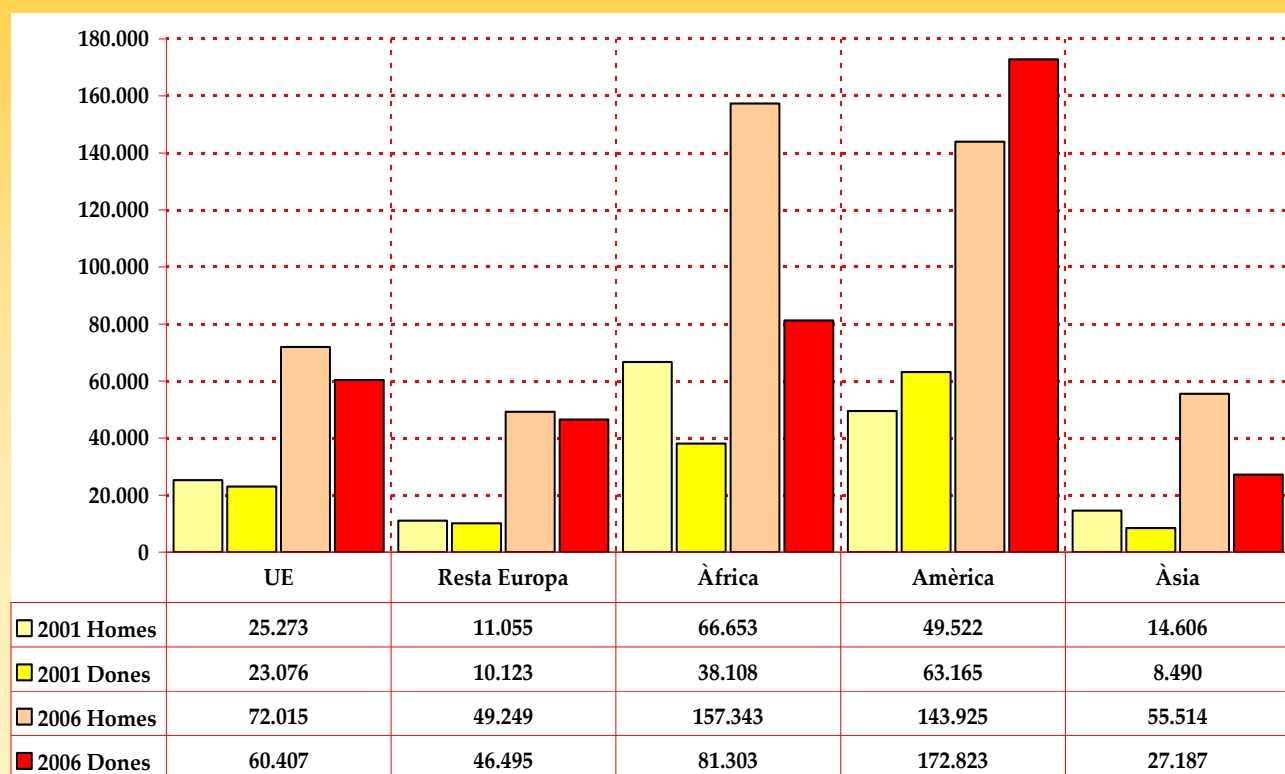
SALDO MIGRATORI DECENNAL A CATALUNYA, 1901-2005

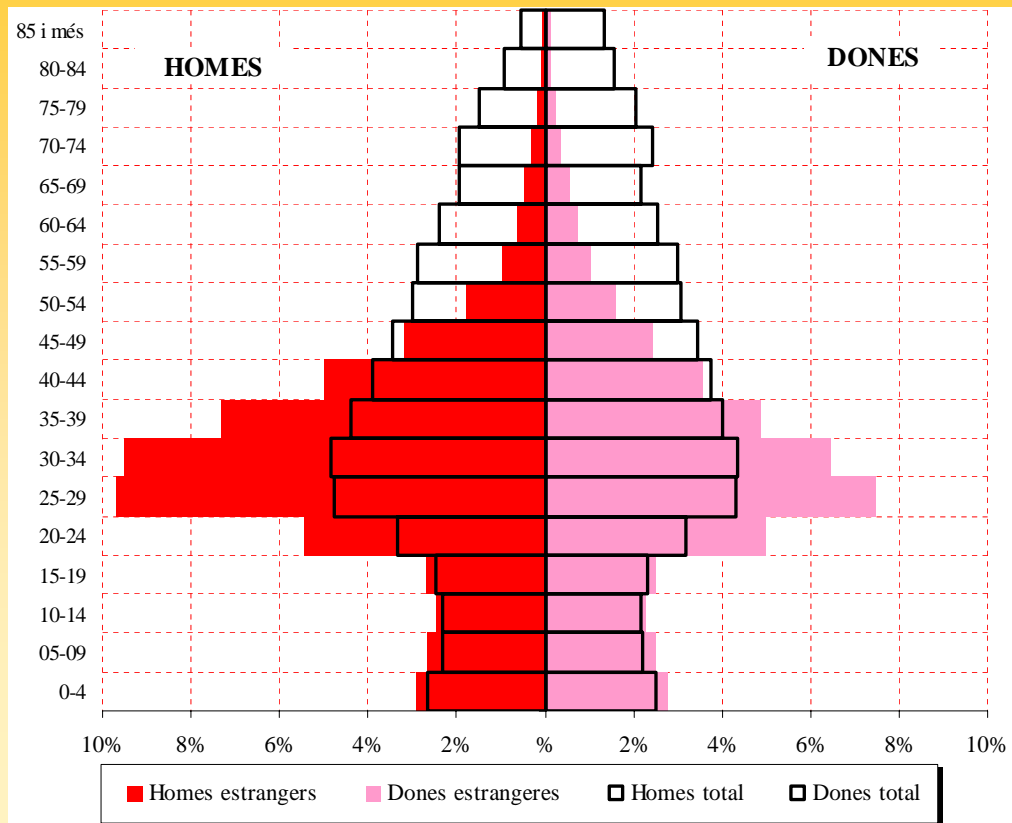
CREIXEMENT NATURAL I CREIXEMENT MIGRATORI QUINQUENNAL A CATALUNYA, 1961-2005

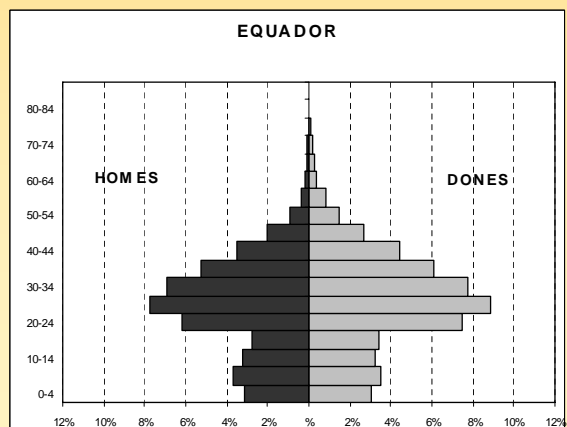
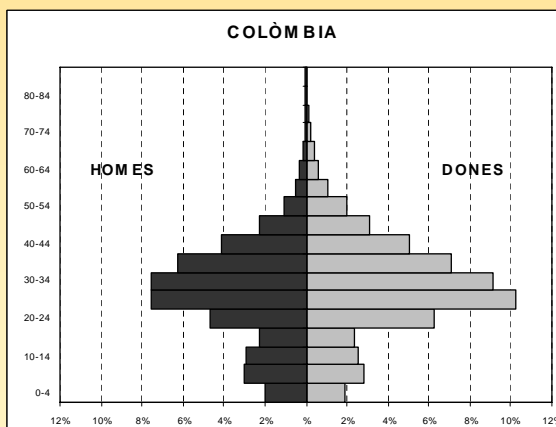
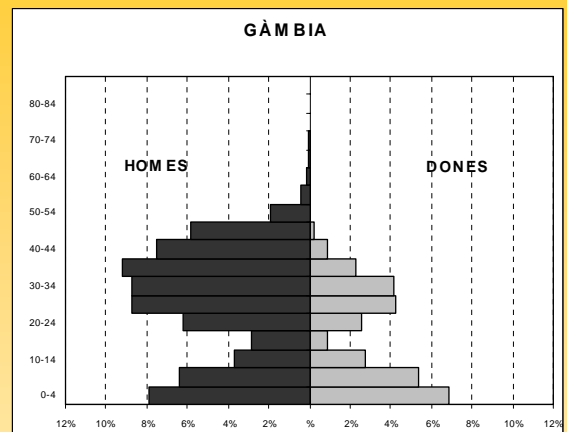
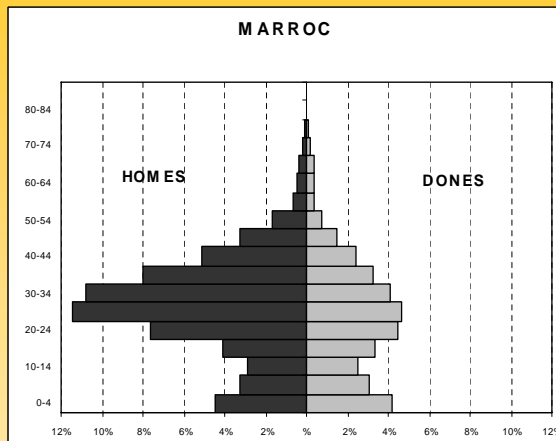
COMPOSICIÓ DE LA POBLACIÓ ESTRANGERA SEGONS EL SEXE I L'AGRUPACIÓ CONTINENTAL, 2001-2006

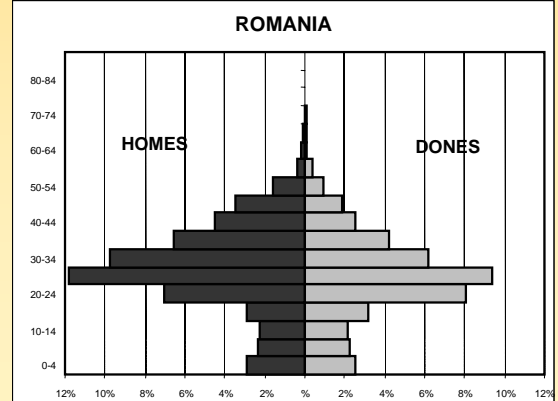
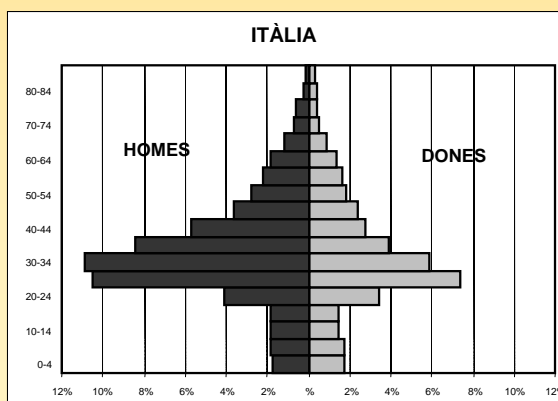
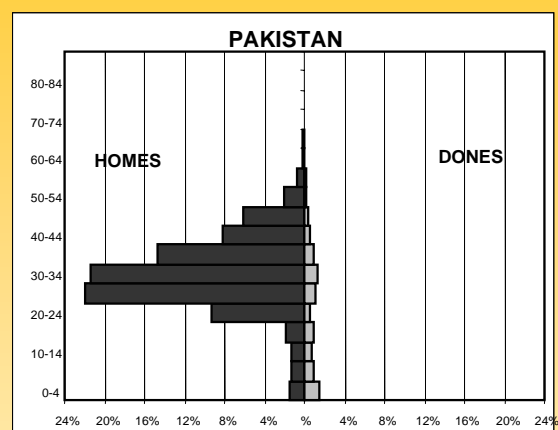
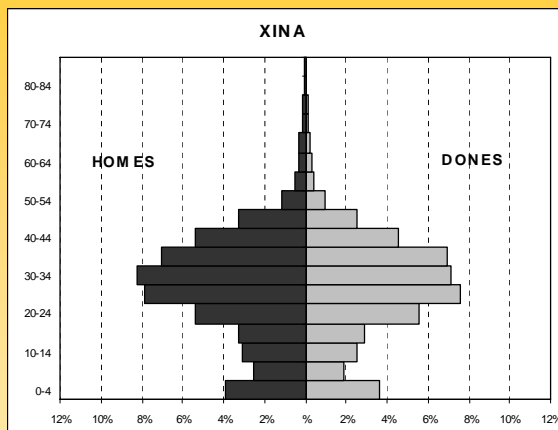
ESTRUCTURA PER SEXE I EDAT DE LA POBLACIÓ TOTAL I ESTRANGERA, CATALUNYA, 2005

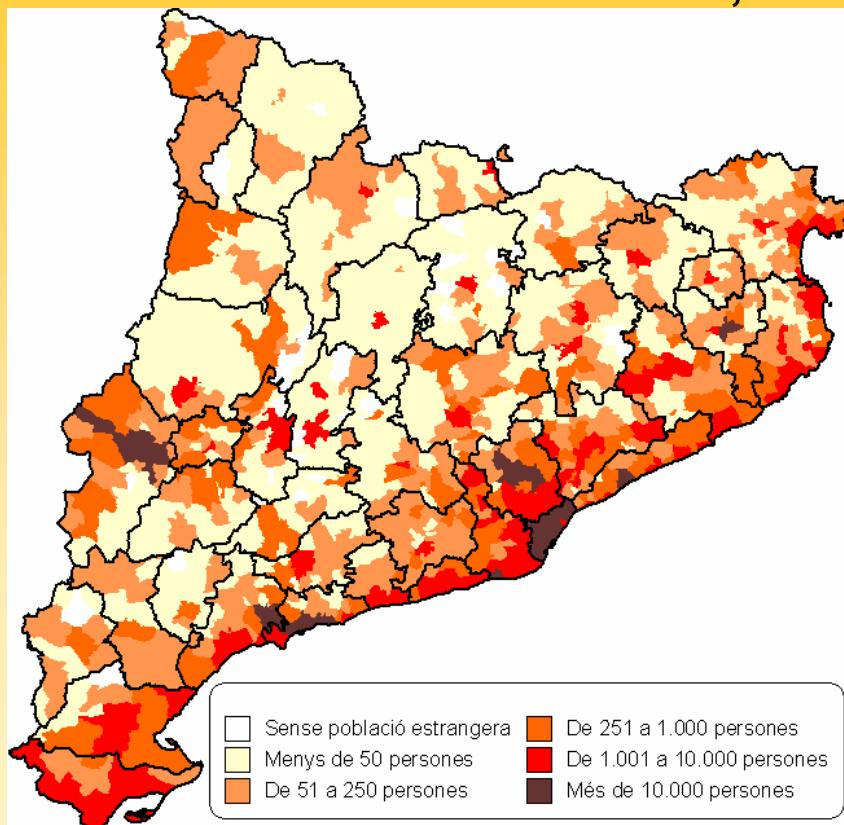
ESTRUCTURA PER SEXE I EDAT DE LES PRINCIPALS NACIONALITATS, CATALUNYA, 2004

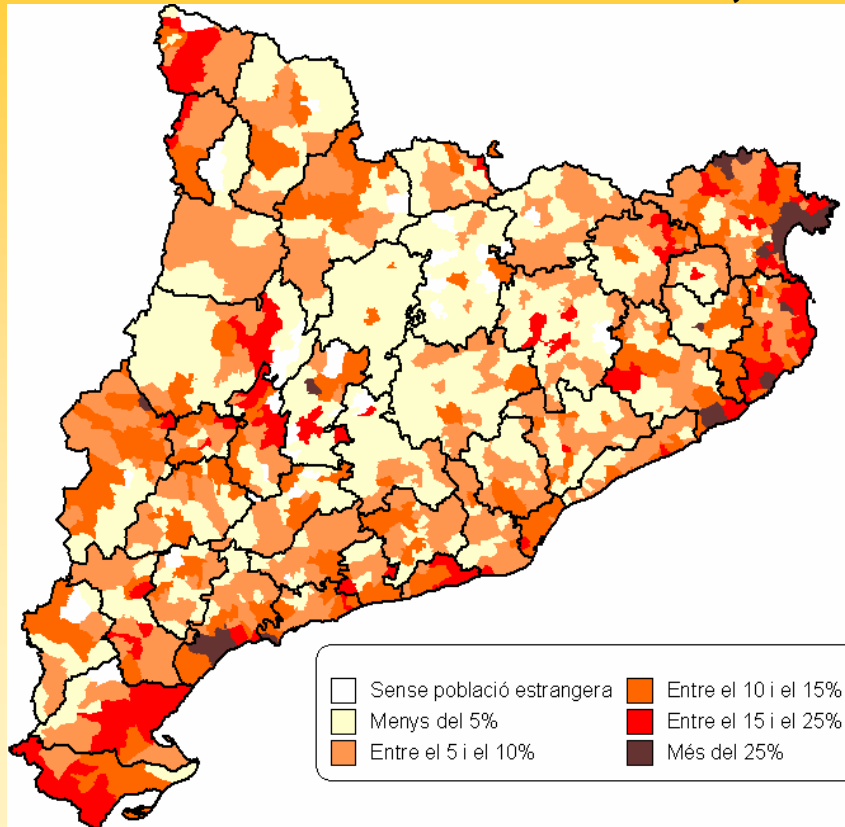
ESTRUCTURA PER SEXE I EDAT DE LES PRINCIPALS NACIONALITATS, CATALUNYA, 2004

DISTRIBUCIÓ TERRITORIAL A NIVELL MUNICIPAL DE LA POBLACIÓ ESTRANGERA A CATALUNYA, 2005

DISTRIBUCIÓ TERRITORIAL A NIVELL MUNICIPAL DE LA POBLACIÓ ESTRANGERA A CATALUNYA, 2005

Font: Padró de població de 1 de gener de 2005, amb dades de l'INE. Elaboració CED.

POBLACIÓ ESTRANGERA I HABITATGE

- La situació envers l'habitatge depèn de:
  - Els recursos disponibles
    - Pitjor posició en el mercat laboral, amb menors ingressos
    - Major precarietat laboral (alta temporalitat i atur)
    - Major presència en el mercat laboral informal
  - Les preferències
    - Són determinants les aspiracions en relació al propi habitatge
    - Possible preferència per residir en àrees properes a altres compatriotes en estadis inicials d'incorporació.
    - Cal considerar l'etapa del projecte migratori on es troba l'immigrant
  - Les limitacions en el mercat de l'habitatge
    - Possibilitats de discriminació, especialment en el mercat de lloguer i per a certes nacionalitats

L'HABITATGE EN LA DISTRIBUCIÓ ESPACIAL DE LA POBLACIÓ ESTRANGERA EN ÀMBITS URBANS

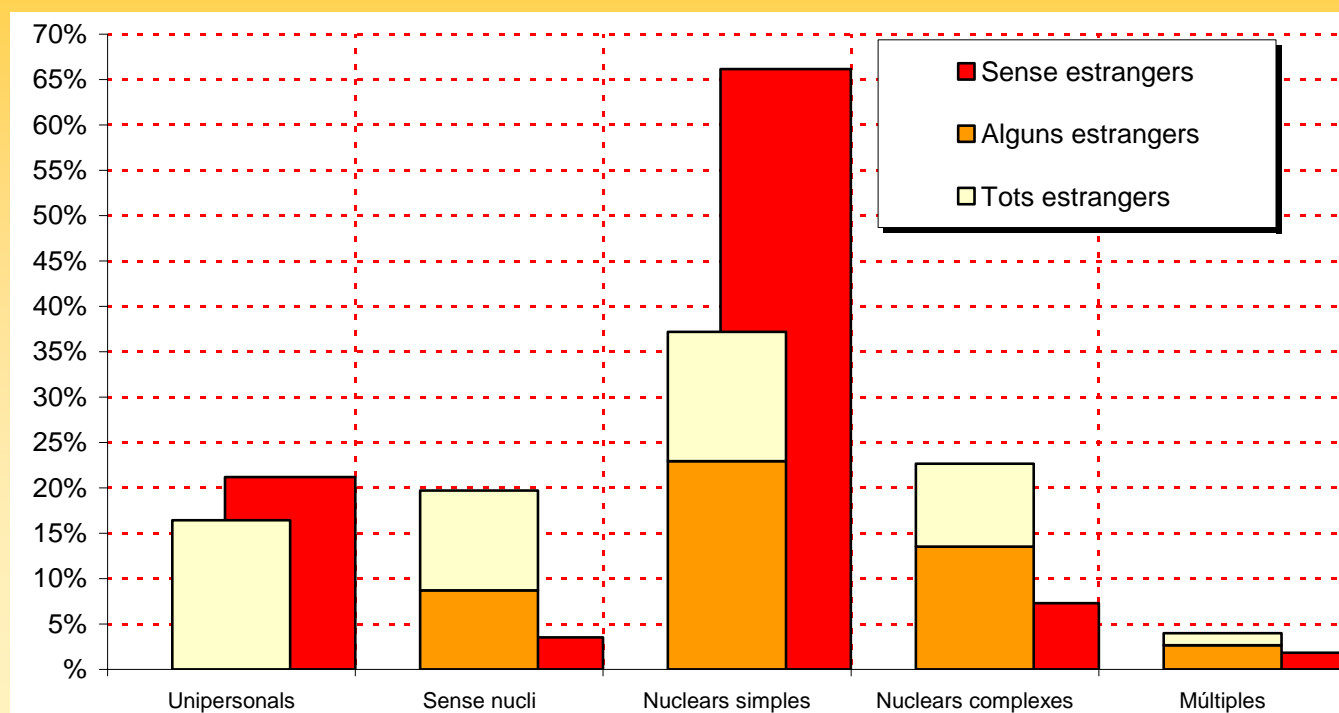
- L'habitatge esdevé el principal factor explicatiu de la distribució espacial de la població estrangera en les grans ciutats i àrees urbanes
- Existeix una major atenció a la possible concentració de la població estrangera, considerada negativament, enfront de la qualitat de l'habitatge
- En el cas de Barcelona, com en d'altres ciutats del Sud d'Europa, els nivells de segregació residencial se situen en valors moderats o baixos per la majoria de nacionalitats
- En canvi, no existeix relació entre segregació residencial i característiques de l'habitatge.

CARACTERÍSTIQUES DE L'HABITATGE DE LA POBLACIÓ DE NACIONALITAT ESTRANGERA A CATALUNYA, 2001

	Antiguitat mitjana (anys)	Tinença en lloguer (%)	Superfície mitjana (m ²)	m ² /persona (m ²)	Menys 10m ² /persona (%)	Menys 6m ² /persona (%)	Llars de 6 o més persones (%)	Mal estat edifici (%)
Àfrica	45,8	66,7	73,5	13,9	24,5	3,2	43,0	22,9
Marroc	46,4	64,5	75,3	13,6	25,6	3,4	44,7	23,6
Amèrica	45,6	70,7	76,0	15,4	22,2	3,6	34,8	17,8
Equador	47,5	78,3	74,3	11,5	40,0	8,3	56,2	20,5
Colòmbia	43,4	70,5	78,2	15,2	22,0	2,9	36,1	16,6
Àsia	58,7	63,4	74,9	14,5	25,6	4,8	38,3	28,8
Pakistan	75,7	67,6	67,8	11,2	42,4	11,4	51,2	44,1
Filipines	84,1	62,3	72,4	14,6	25,6	2,9	31,5	43,3
Xina	41,7	62,0	80,3	14,5	21,2	3,0	43,6	17,8
Europa	38,8	46,8	94,0	28,2	4,5	0,4	10,5	11,1
França	38,5	40,9	100,0	32,4	1,6	0,0	6,1	9,7
Regne Unit	39,1	32,2	102,5	34,3	1,7	0,0	5,3	10,4
Romania	41,8	77,1	79,6	16,7	16,5	2,3	28,4	13,5

Font: Cens de població de 2001, amb dades de l'INE. Elaboració CED.

ESTRUCTURA DE LA LLAR A CATALUNYA, SEGONS LA PRESÈNCIA DE POBLACIÓ ESTRANGERA, 2001

Font: Cens de població de 2001, amb dades de l'INE. Elaboració CED.

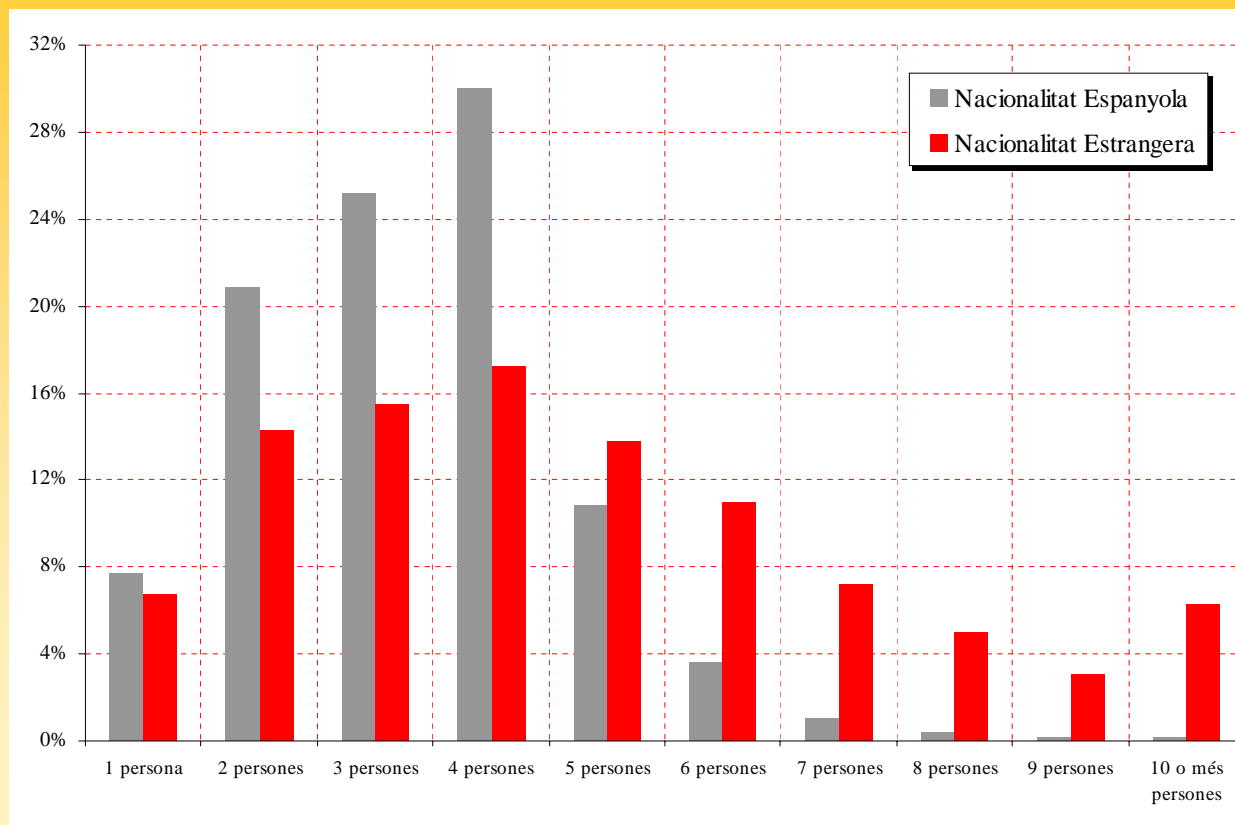
DISTRIBUCIÓ DE LES LLARS A CATALUNYA, 2001

CATALUNYA	Tots estrangers	%	Algún estranger	%	Total estrangers	%	Sense estrangers	%	Total Catalunya	%
Llars unipersonals	20.592	31,5	0	0,0	20.592	16,4	464.032	21,2	484.624	20,9
Unipersonals	20.592	31,5	0	0,0	20.592	16,4	464.032	21,2	484.624	20,9
Llars sense nucli	13.791	21,1	10.877	18,2	24.668	19,7	77.593	3,5	102.261	4,4
Sense nucli	13.791	21,1	10.877	18,2	24.668	19,7	77.593	3,5	102.261	4,4
Llars nucleus simples	17.816	27,3	28.749	48,0	46.565	37,2	1.449.467	66,2	1.496.032	64,6
Parella sense fills	6.781	10,4	10.184	17,0	16.965	13,6	444.045	20,3	461.010	19,9
Parella amb fills	8.710	13,3	16.602	27,7	25.312	20,2	829.893	37,9	855.205	36,9
Pares amb fills	812	1,2	447	0,7	1.259	1,0	31.378	1,4	32.637	1,4
Mares amb fills	1.513	2,3	1.516	2,5	3.029	2,4	144.151	6,6	147.180	6,4
Llars nucleus complexes	11.436	17,5	16.926	28,3	28.362	22,7	159.708	7,3	188.070	8,1
Parella sense fills amb altres persones	3.867	5,9	4.849	8,1	8.716	7,0	48.401	2,2	57.117	2,5
Parella amb fills amb altres persones	5.109	7,8	8.465	14,1	13.574	10,8	78.633	3,6	92.207	4,0
Pares amb fills amb altres persones	1.231	1,9	1.133	1,9	2.364	1,9	6.938	0,3	9.302	0,4
Mares amb fills amb altres persones	1.229	1,9	2.479	4,1	3.708	3,0	25.736	1,2	29.444	1,3
Llars Múltiples	1.680	2,6	3.321	5,5	5.001	4,0	39.868	1,8	44.869	1,9
Múltiples	1.680	2,6	3.321	5,5	5.001	4,0	39.868	1,8	44.869	1,9
Total	65.315	100,0	59.873	100,0	125.188	100,0	2.190.668	100,0	2.315.856	100,0

Font: Cens de població de 2001, amb dades de l'INE. Elaboració CED.

GRANDARIA DE LA LLAR SEGONS LA NACIONALITAT, CATALUNYA, 2001

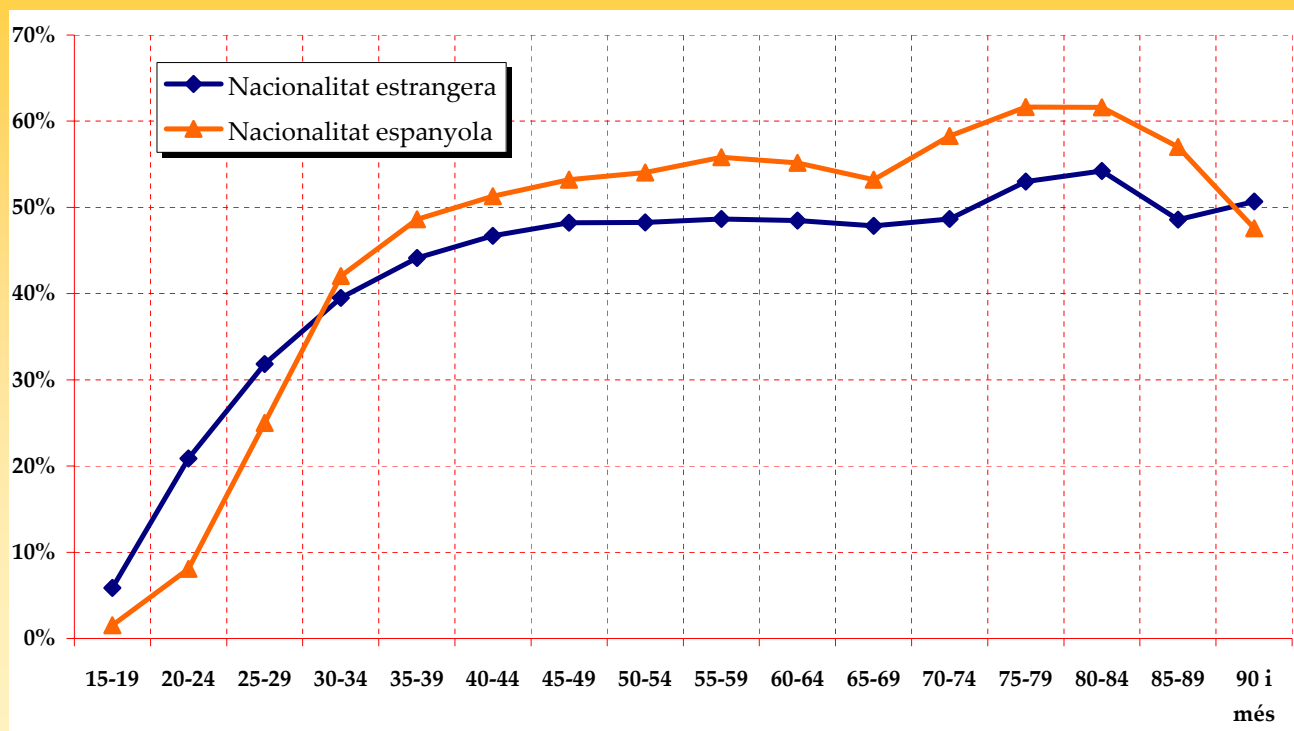
Font: Cens de població de 2001, amb dades de l'INE. Elaboració CED.

DISTRIBUCIÓ DE LA POBLACIÓ SEGONS L'AGREGAT CONTINENTAL I EL TIPUS DE LLAR, CATALUNYA, 2001

	Unió Europea (15)		Resta Europa		Àfrica		Amèrica		Àsia	
	Homes	Dones	Homes	Dones	Homes	Dones	Homes	Dones	Homes	Dones
Unipersonals	15,2	15,1	8,5	7,6	6,9	2,2	5,1	4,6	4,9	3,8
Sense Nucli	11,8	13,0	29,4	22,2	32,1	17,9	28,3	27,0	40,0	23,7
Parella amb fills	31,3	30,4	15,9	18,2	18,4	28,3	15,7	14,0	12,5	19,2
Parella sense fills	21,3	19,5	9,9	13,8	2,7	3,7	5,9	7,2	3,5	5,8
Pare amb fills	1,9	0,6	1,1	0,3	1,5	0,9	0,7	0,2	1,3	0,6
Mare amb fills	1,4	4,7	1,0	2,8	0,3	1,2	1,7	3,4	0,3	1,6
Nuclears simples	55,9	55,3	27,9	35,1	22,9	34,1	24,1	24,7	17,6	27,2
Parella amb fills més altres	6,5	6,4	12,7	13,6	19,9	25,5	16,7	16,3	15,1	20,2
Parella sense fills més altres	5,1	4,6	12,5	11,3	6,4	6,4	9,6	9,2	8,6	9,8
Pare amb fills més altres	1,6	1,4	2,6	1,9	5,2	4,3	1,7	1,1	4,9	3,4
Mare amb fills més altres	1,5	1,9	2,0	3,3	1,2	2,4	4,3	7,0	1,4	2,9
Nuclears complexes	14,6	14,3	29,9	30,1	32,6	38,6	32,4	33,7	30,0	36,4
Múltiples	2,5	2,2	4,2	5,0	5,6	7,2	10,2	10,0	7,4	9,0
TOTAL	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0

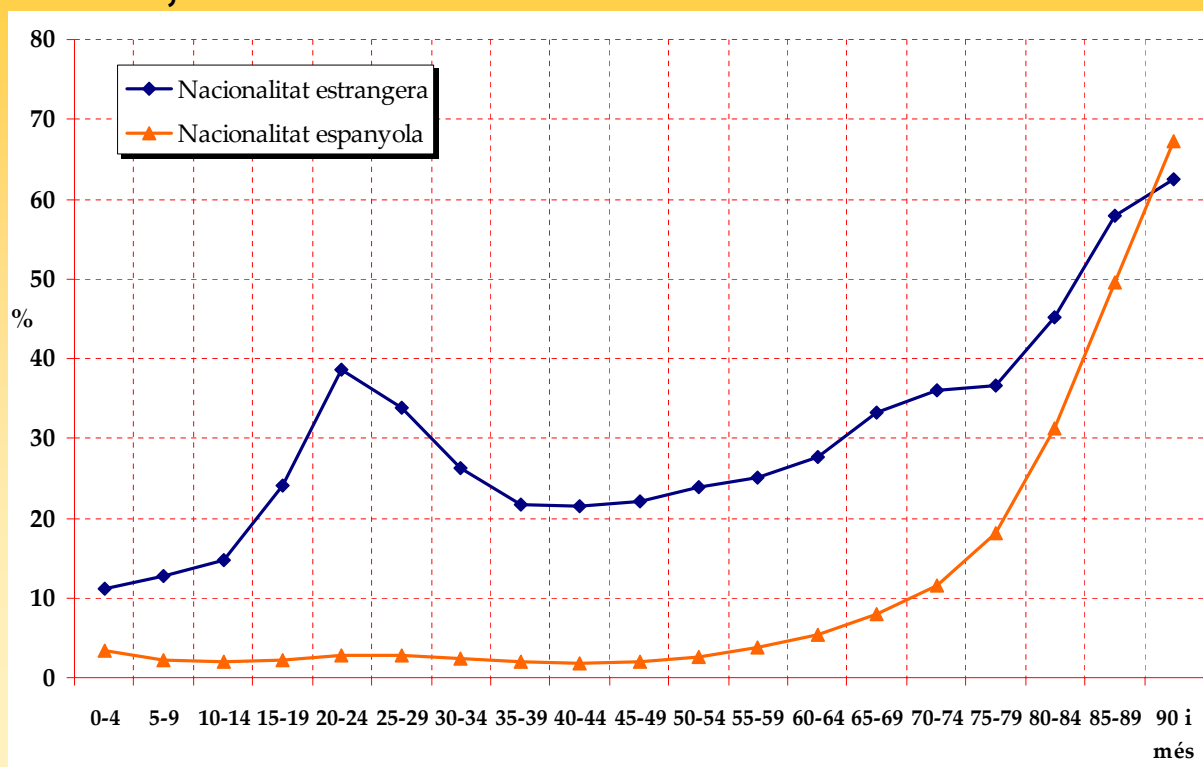
Font: Cens de població de 2001, amb dades de l'INE. Elaboració CED.

PROPORCIÓ DE PERSONES PRINCIPALS SEGONS LA NACIONALITAT I L'EDAT, CATALUNYA, 2001.

Font: Cens de població de 2001, amb dades de l'INE. Elaboració CED.

POBLACIÓ EN LLARS NUCLEARS QUE NO FORMA PART DEL NUCLI FAMILIAR, SEGONS LA NACIONALITAT, CATALUNYA, 2001

Font: Cens de població de 2001, amb dades de l'INE. Elaboració CED.

CONCLUSIONS:

- La immigració internacional ha suposat un fort increment de la demanda d'habitatge en els darrers deu anys
- La situació de precarietat en l'habitatge descrita en el Cens de 2001 es correspon a un primer estadi del projecte migratori dels immigrants
- Alta proporció en règim de tinença en lloguer, un habitatge més petit i antic, pitjors condicions de l'edifici i una elevada sobreocupació ens descriuen les principals característiques de l'habitatge entre els residents estrangers

CONCLUSIONS:

- Tres situacions diverses es troben associades a les pitjors condicions d'habitabilitat:
  - La recent arribada al país,
  - Altes concentracions territorials
  - Les nacionalitats amb major discriminació

CONCLUSIONS:

- Independentment de l'evolució dels fluxos migratoris, cal tenir en compte, producte d'una segona etapa en el projecte migratori:
  - L'elevada demanda associada a la descomposició de llars sense nucli i llars complexes,
  - Increment de les reagrupacions familiars, amb la creació de noves llars,
  - Increment de la demanda associat a una millora de l'habitatge actual, amb un major accés a la propietat

IMMIGRACIÓ, ESTRUCTURA DE LA LLAR I DEMANDA D'HABITATGE

JORDI BAYONA i CARRASCO

jbayona@ced.uab.es

